

Δ'. Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ

Οταν ἡ Παρθένος Μαρία ἔφθασε στήν ἡλικία τῶν δεκαπέντε ἐτῶν, «ἐπειδή γινόταν πιά γυναίκα καί ἐμποδιζόταν ἀπό τόν νόμο νά μένη μέσα στά ἀνάκτορα (στόν ναό)»¹, φρόντισαν οἱ ἱερεῖς τοῦ ναοῦ καί οἱ συγγενεῖς της, ὁ ἱερέας Ζαχαρίας καί ἡ Ἐλισάβετ, τήν ὀρφανή κόρη νά τήν ὑπανδρεύσουν, διότι ἤδη οἱ γονεῖς της εἶχαν κοιμηθῆ². Στόν ναό διατηροῦσαν τούς ληξιαρχικούς καί γενεαλογικούς καταλόγους. Ἐπρεπε ἡ

---

1. Ἀγ. Δαμασκηνοῦ, Λόγ. Α', *Εἰς τήν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου*, ΕΠΕ 9, σ. 251.

2. Βλ. Ἐπιφανίου μοναχοῦ καί πρεσβυτέρου, *Περί τοῦ βίου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου*, PG 120, 192B. Κατά τήν παράδοση, ὁ πατέρας της Ἰωακείμ ἐκοιμήθη ὅταν ἡ Παναγία ἦταν 7 ἢ 8 ἐτῶν καί ἡ μητέρα της Ἄννα ἐκοιμήθη, ὅταν ἡ Παναγία ἦταν 11 ἐτῶν.

Κόρη νά λάβη ὡς σύζυγο ἄνδρα ἀπό τήν φυλή της, «ἐξ οἴκου Δαυῖδ», ἀπόγονο δηλαδή τοῦ βασιλέως Δαυῖδ. Τέτοιον ἀκριβῶς βρῆκαν οἱ ἱερεῖς τόν Ἰωσήφ, ἀπό τούς ἀπομείναντες ἀπογόνους τοῦ Δαυῖδ.

Ἡ μνηστεία τοῦ Ἰωσήφ μέ τήν Παρθένο Μαρία ἦταν ἔργο τῆς θείας προνοίας, ὥστε ὁ Ἰωσήφ νά εἶναι προστάτης καί φρουρός τῆς Παρθένου καί μάρτυς τῆς παρθενίας της, ἀλλά καί γιά ἕναν ἄλλο λόγο. «Κατά θεία οἰκονομίαν ὁ Ἰωσήφ παρέλαβε ἀπό τόν ναό τοῦ Θεοῦ καί ἀπό τούς ἱερεῖς τήν Παρθένο, γιά νά ξεγελασθῇ ὁ ἀρχέκακος ὄφεις· γιά νά μήν τήν προσβάλλη, δηλαδή, ὡς παρθένο καί ἄφθορο κόρη, ἀλλά νά τήν παραβλέψῃ ὡς μνηστευμένη. Ἔμενε, λοιπόν, ἡ Πανάχραντη στήν οἰκία τοῦ τέκτονος Ἰωσήφ, φυλαγμένη γιά τόν ἀρχιτέκτονα Θεό μέχρι πού ἔγινε σέ αὐτήν τό ἀπόκρυφο πρό πάντων αἰώνων θεῖο μυστήριον μέσω αὐτῆς καί ὁ Θεός ὁμοιώθηκε μέ τούς ἀνθρώπους»³.

Ἐνῶ ζοῦσε στήν Ναζαρέτ, στόν οἶκο τοῦ μνηστήρος της Ἰωσήφ, μέ κάθε ταπεινοφροσύνη καί σεμνότητα, νηστεύουσα καί προσευχομένη «ἡ

---

3. Ἄγ. Γερμανοῦ Α', Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, Λόγ. Β', *Ἐγκώμιον εἰς τήν ἀγίαν Θεοτόκον*· ὅτε προσηνέχθη ἐν τῷ ναῷ, PG 98, 316D-317A.

ἀ- γία καί πανάμωμη Κόρη, ἀφοσιωμένη στίς δου- λειές τοῦ σπιτιοῦ καί μή γνωρίζοντας τί γίνεται ἔξω ἀπό τήν πόρτα της»⁴, συνέβη τό κοσμοχαρ-μόσυνο γεγονός τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Παρθέ- νου ἀπό τόν ἀρχάγγελο Γαβριήλ, ὅπως τό περι- γράφει ὁ εὐαγγελιστής Λουκᾶς⁵, κατά τήν ἀφή- γηση τῆς ἰδίας τῆς Θεοτόκου.

Τό γεγονός συνέβη ἕξι μῆνες μετά τήν σύλλη- ψη τῆς συγγενοῦς της Ἑλισάβετ, ἡ ὁποία ἤδη κυ- οφοροῦσε τόν Πρόδρομο Ἰωάννη. «Ὁ ἴδιος ἀρ- χάγγελος Γαβριήλ ἀποστέλλεται καί πρὸς τήν Παρθένο, ὄχι στόν ναό, ὅπως στόν Ζαχαρία, ἀλ- λά στόν ἔμψυχο ναό, τήν Παρθένο... Δέν ἔρχεται τώρα ὁ Ἀρχάγγελος πρὸς τόν Ἀρχιερέα, ἀλλά πρὸς ἐκείνη πού θά γεννήσῃ τόν οὐράνιο Αρχιε- ρέα. Ἐκεῖ ἦλθε ὁ Ἀρχάγγελος σέ καιρό λειτουργί- ας, ἐδῶ ὄχι σέ καιρό λειτουργίας, διότι ἐπρόκειτο Αὐτός, πού θά γεννηθῆ, νά παύσῃ τήν νομική λα- τρεία. Ἐκεῖ ὁ Ἀρχάγγελος παρουσιάστηκε στόν πατέρα (τοῦ Προδρόμου), ἐδῶ δέν ἔρχεται πρὸς τόν Ἰωσήφ, πού δέν ἔγινε πατέρας (τοῦ Χριστοῦ), ἀλλά ἔρχεται πρὸς τήν Παρθένο, πού ἔγινε μητέ- ρα χωρίς πατέρα»⁶.

---

4. Ἁγ. Δαμασκηνοῦ, Λόγ. Α', *Εἰς τήν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου*, ΕΠΕ 9, σ. 253.

5. Λουκ. α', 26–38.

6. Ἀντιπάτρου Βόστρων, *Εἰς τόν Εὐαγγελισμὸν τῆς*

Ὁ Ἀρχάγγελος τὴν ἀποκαλεῖ «Κεχαριτωμένη», διότι «εἶναι τό ἀπάνθισμα καί ἡ συνάθροιση ὄλων τῶν θείων καί ἀνθρωπίνων χαρίτων»⁷, καί εἶναι στολισμένη μέ ὅλα τά χαρίσματα τοῦ θείου Πνεύματος. Κανείς ἄλλος ἀνθρώπος δέν ὀνομάσθηκε ἔτσι, οὔτε πέτυχε τέτοια δόξα⁸. Εἶναι ἡ μόνη εὐλογημένη, ἡ μόνη κεχαριτωμένη καί εὐλογα δοξασμένη ἀνάμεσα στίς γυναῖκες.

Ὁ Ἀρχάγγελος μετά τόν χαιρετισμό εὐαγγελίστηκε στήν Παρθένο τὴν σύλληψη τοῦ Ἰησοῦ. Μέ τά λόγια του «καταπαύει τόν φόβο, προμηνύει τὴν χάρη, ἐρμηνεύει τὴν γέννηση, προφητεύει τόν τοκετό, δίνει τό ὄνομα Αὐτοῦ πού θά γεννηθῆ..., καί, γιά νά φανῆ ἡ μεγάλη ἐξουσία τοῦ Υἱοῦ της, πρόσθεσε: "Αὐτός θά εἶναι μέγας καί θά ὀνομασθῆ Υἱός τοῦ Ὑψίστου, καί θά δώση σέ Αὐτόν ὁ Κύριος ὁ Θεός τόν θρόνον τοῦ Δαυῖδ τοῦ πατρός Του, καί θά βασιλεύση στόν Ἰσραήλ αἰωνίως καί ἡ Βασιλεία Του δέν θά ἔχῃ τέλος"»⁹.

Μέ ἀπορία ἡ Παρθένος ρώτησε: «Πῶς ἔσται

ὑπεραγίας Θεοτόκου, PG 85, 1777B.

7. Ἀγ. Νικοδήμου, *Ἑορτοδρόμιον Α'*, σ. 454.

8. Βλ. Ἀγ. Δαμασκηνοῦ, *Λόγ. Εἰς τόν Εὐαγγελισμόν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου*, ΕΠΕ 9, σ. 176–178.

9. Ἀγ. Ἀνδρέου Κρήτης, *Λόγ. Εἰς τόν Εὐαγγελισμόν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου*, PG 97, 905C–908A.

μοι τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω;»¹⁰, ἐνῶ ἤδη ἦταν μνηστευμένη μέ τόν Ἰωσήφ. Ἄρα ἡ μνηστεία της δέν ἦταν γιά τεκνογονία, ἀλλά γιά φύλαξη τῆς παρθενίας της. Τίποτε ἄλλο τιμιώτερο δέν ὑ- πῆρξε γιά τήν Μαρία, ὅσο ἡ παρθενία. Αὐτός ἦ- ταν ὁ πλουῦτος της, ὁ στέφανός της καί ὁ θησαυ- ρός της. Ἦθελε μέ κάθε τρόπο νά τηρήσῃ τήν παρθενική της ἀγνότητα, τήν ὁποία ὑποσχέθηκε στόν Θεό, ἀπό τήν ἀφιέρωσή της στόν ναό, γι' αὐτό δέν ἐδέχθη ἀμέσως τό μήνυμα τοῦ Ἀγγέλου ὅτι θά γίνῃ μητέρα. Ἦταν γι' αὐτήν ἀδιανόητο, πρωτάκουστο καί πρωτοφανές νά γεννήσῃ γυ- ναίκα καί νά μείνῃ παρθένος. Ὅταν, ὅμως, ὁ Ἄγ- γελος ἐξήγησε τόν τρόπο τῆς συλλήψεως, ὅτι θά γίνῃ ἐκ Πνεύματος Ἁγίου ἡ σύλληψη καί θά πα- ραμείνῃ παρθένος, ἀμέσως δέχθηκε. Δέν ἀπίστησε στά λόγια τοῦ Ἀγγέλου, ἀλλά ὡς σοφή καί συνε- τή ζήτησε νά μάθῃ τό πῶς ἦταν δυνατόν παρθέ- νος νά γεννήσῃ; «Τέτοιο γεγονός δέν ἔγινε ποτέ προηγουμένως οὔτε θά ξαναγίνῃ. Γι' αὐτό τήν συγχωρεῖ καί δέν τήν κατακρίνει ὁ Ἄγγελος, ὅ- πως κατέκρινε τόν Ζαχαρία, ἀλλά τῆς ἐξηγεῖ σα- φέστερα τόν τρόπο»¹¹.

---

10. Λουκ. α', 34.

11. Ἀγ. Θεοφυλάκτου, *Εἰς τό κατά Λουκᾶν*, PG 123, 704D–705A.

Αφοῦ βεβαιώθηκε ὅτι αὐτό ἦταν τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, νά γίνη μητέρα τοῦ Θεοῦ, νά συλλάβη ἐκ Πνεύματος Ἁγίου τόν ἄσαρκο Λόγο, καί νά τοῦ δώσει σάρκα, ὑποτάχθηκε στό θεῖο θέλημα καί ἀπάντησε ταπεινά: «Ἰδού ἡ δούλη Κυρίου. Γένοιτό μοι κατά τό ρῆμά σου», καί ἀμέσως «τά τῆς θείας συλλήψεως, κατά τήν παρθενικήν ἐνεργεῖ- το νηδύν»¹².

Ἀπό ἐκείνη τήν στιγμή κατῆλθε τό Ἅγιο Πνεῦμα καί ἔγινε ἡ σύλληψη τοῦ Λόγου. «Τό Πνεῦμα τό Ἅγιον ἐπῆλθε στήν Παρθένο καθαρίζοντας αὐτήν καί παρέχοντάς τήν δύναμη δεκτική τῆς θεότητος τοῦ Λόγου συγχρόνως δέ καί γεννητική»¹³. «Μετά τήν συγκατάθεση τῆς Παρθένου, τότε ἐπῆλθε σέ αὐτήν τό Πνεῦμα τό Ἅγιον καί ἡ τοῦ Ὑψίστου δύναμις ἐπεσκίασε αὐτήν καί ὄχι πρῶ- τύτερα· γι' αὐτό καί ὁ Ἄγγελος τά λόγια, ὅπου εἶπε πρὸς τήν Παρθένο, σέ χρόνο μέλλοντα τά εἶπε, ("ἐπελεύσεται ἐπί σέ καί ἐπισκιάσει σοί"), φανερώνοντας μέ τοῦτο ὅτι, ὅταν ἔλεγε αὐτά, δέν εἶχεν ἔλθει σέ αὐτήν τό Πνεῦμα τό Ἅγιον τό τοῦ Μυστηρίου τελειωτικόν, οὔτε ἡ δύναμις τοῦ Ὑψίστου εἶχεν ἐπισκιάσει αὐτήν... Ὅθεν ἀκολούθως (μετά τήν σύλληψη) καί ἡ

---

12. Βασιλείου Σελευκείας, Λόγ. *Εἰς τόν Εὐαγγελισμόν τῆς Παναγίας Θεοτόκου*, PG 85, 445B.

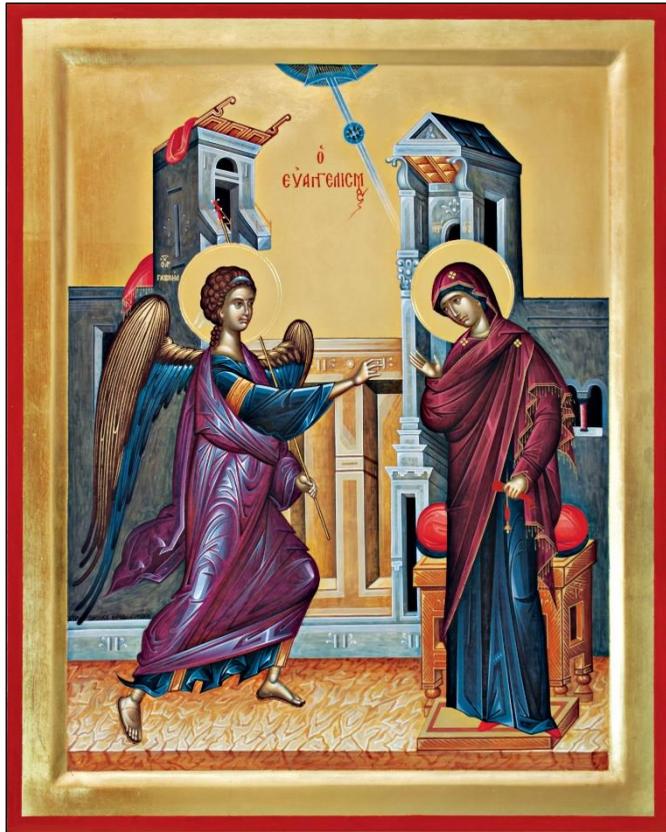
13. Ἁγ. Δαμασκηνοῦ, Ἔκδοσις..., ΕΠΕ 1, σ. 284.

βαστάζουσα τό συλλη- φθέν, Θεοῦ Μήτηρ ἦταν. Διά τοῦτο ἡ Ἐλισάβετ τήν ἀπεκάλεσε "Μήτηρ τοῦ Κυρίου μου" παρότι ἀκόμη δέν εἶχε γεννήσει τόν Κύριον»¹⁴.

Ἄρα ἡ σύλληψη τοῦ Κυρίου ἔγινε μετά τήν ἐλεύθερη συγκατάθεση τῆς Παρθένου, ἀφοῦ πρῶ-

---

14. Ἁγ. Νικοδήμου, *Ἑορτοδρόμιον*, τόμ. Α', σ. 440.

Ὁ Εὐαγγελισμός τῆς Θεοτόκου
(Βασιλείου Θεοδωρακάκου).

τα ἔμαθε τόν παράδοξο τρόπο τῆς συλλήψεως. «Ἄφοῦ, λοιπόν, μέ αὐτόν τόν τρόπο τήν καθοδήγησε καί τήν ἔπεισε ὁ Θεός, τήν κάνει στήν συνέ- χεια Μητέρα Του. Ἔτσι δανείζεται τήν σάρκα ἀ- πό ἕναν ἄνθρωπο, πού θέλει νά τήν δανείση, ἀλ- λά καί ξέρει γιατί τό κάνει... Ὅπως Αὐτός ἤθελε καί "συνελήφθη", ἔτσι καί ἐκείνη ἔπρεπε νά κυο- φορήση καί νά γίνη Μητέρα Του ὄχι ἀναγκαστι- κά, ἀλλά μέ ὅλη τήν ἐλεύθερη θέλησή της»¹⁵. Ἡ- ταν ἀδύνατη ἡ σάρκωση τοῦ Θεοῦ Λόγου, «ἂν δέν εἶχε προπαρασκευασθῆ ἡ Παρθένος, ἂν δέν ὑπῆρχε, δηλαδή, ἐκείνη, πού θά τόν ὑποδεχόταν καί θά μπορούσε νά διακονήση στήν σωτηρία. Καί οὔτε πάλι ἦταν δυνατό νά πραγματοποιηθῆ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ γιά τήν σωτηρία μας, ἂν δέν πίστευε σέ αὐτό ἡ Παρθένος καί δέν δεχόταν νά διακονήση... Ὅση, ὅμως, ὥρα ἡ Παρθένος ζητοῦ- σε νά μάθῃ τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖον θά γινόταν ἡ κύηση, ὁ Θεός δέν κατερχόταν. Ἐνῶ τήν στιγμή, πού πείσθηκε καί ἀποδέχθηκε τήν πρόσκληση, ὁλόκληρο τό ἔργο μέ μιᾶς πραγματοποιήθηκε. Ὁ Θεός πῆρε ἐπάνω Του σάν ἐνδυμασία τόν ἄνθρω- πο καί ἡ Παρθένος ἔγινε μητέρα τοῦ Κτίστου»¹⁶. Στήν ἀρχή τῆς δημιουργίας ὁ ἄσαρκος Λόγος εἶ- πε

---

15. Ἁγ. Νικολάου Καβάσιλα, ..., σ. 135.

16. *Αὐτόθι*, σ. 133.

«γεννηθήτω» καί ἔγιναν τά πάντα, καί στήν ἀρχή τῆς ἀναδημιουργίας ἡ Παρθένος εἶπε «γεν- νηθήτω κατά τό ρῆμά σου», καί ὁ ἴδιος ὁ Θεός ἐ- νανθρώπησε.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός σημειώνει: «Μετά τήν συγκατάθεση τῆς ἀγίας Παρθένου, ἤλ- θε σέ αὐτήν Πνεῦμα Ἅγιον, σύμφωνα μέ τόν λό- γο τοῦ Κυρίου, πού εἶπε ὁ Ἄγγελος, ἐξαγνίζον-τάς τήν καί χορηγώντας σέ αὐτήν τήν δύναμη νά δεχθῆ τόν Θεό Λόγο καί συγχρόνως τήν δύ- ναμη νά τόν γεννήσῃ. Καί τότε τήν ἐπεσκίασε ἡ ἐνυπόστατη σοφία καί δύναμη τοῦ Ὑψίστου Θε- οῦ, ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁμοούσιος μέ τόν Πατέρα, ὡσάν θεῖος σπόρος καί δημιουργήσῃ γιά τόν ἕαυ- τό του σάρκα μέ ψυχή λογική καί νοερά, τήν πιό ἐκλεκτή ἀπαρχή τοῦ γένους μας, ὄχι σπερματι-κῶς, ἀλλά δημιουργικῶς μέ τήν ἐπενέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, χωρίς νά σχηματίζεται τό σῶ- μα Του μέ τήν τμηματική συμπλήρωση, ἀλλά ἔ- γινε τέλειο μέ μιᾶς, καθῶς ἔγινε ὁ ἴδιος ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἡ ὑπόσταση γιά τήν σάρκα»¹⁷.

Ἐσαρκώθη ἡ ὑπόσταση τοῦ Θεοῦ Λόγου καί ἐπειδή ἡ σύλληψη ἔγινε ὄχι σπερματικῶς, ὅπως

---

17. «Οὐ ταῖς κατά μικρόν προσθήκαις ἀπαρτιζομέ- νου τοῦ σχήματος, ἀλλ' ὑφ' ἓν τελειωθέντος», (Ἀγ. Δα- μασκηνοῦ, Ἐκδοσις..., ΕΠΕ 1, σ. 285–287).

ὄλων τῶν ἀνθρώπων, ἀλλά ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, γι' αὐτό καί ἡ σωματική καί πνευματική τελείωση τοῦ ἐμβρύου ἔγινε ἅμα τῇ συλλήψει.

Τό κυοφορούμενο θεοὑπόστατο βρέφος δηλαδή «ἐξεικονίσθη κατά τὰ μέλη εὐθύς, ἀλλά τὰ ἐξεικονισθέντα μέλη δέν αὐξήθησαν ἀμέσως καί δέν ἔγιναν τέλεια ὅπως τὰ μέλη τοῦ ἐννεαμηνιαίου βρέφους... Ὀλίγον κατ' ὀλίγον αὐξαναν τὰ ἐξεικονισθέντα μέλη, ἕως ὅτου ἔγινε βρέφος ἐννέα μηνῶν καί ἐγεννήθη»¹⁸. Καί ὁ Μέγας Βασιλεῖος ἐπιβεβαιώνει τήν ἴδια ἄποψη: «Οὐ κατά τήν κοινήν φύσιν τῆς σαρκός ἡ σύστασις ἐγένετο τῷ Κυρίῳ.

Εὐθύς γάρ τέλειον ἦν τῇ σαρκί τό κυοφορούμενον, οὐ ταῖς κατά μικρόν διαπλάσεσι μορφωθέν»¹⁹.

Ἡ Παναγία ὑπέκειτο στό προπατορικό ἁμάρτημα μέχρι τόν Εὐαγγελισμό. Τότε ἐλευθερώθηκε ἀπό αὐτό μέ τήν ἐπέλευση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος²⁰. Τό Ἅγιο Πνεῦμα ἐπῆλθε σέ αὐτήν πρῶτα γιά νά τήν καθαρίση καί νά τήν ἀναδείξη δοχεῖον ἄξιο καί θεοχώρητο γιά τόν σαρκωθέντα Θεό. Γράφει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς

---

18. Ἀγ. Νικοδήμου, *Εορτοδρόμιον*, τόμ. Α', σ. 403.

19. Μ. Βασιλείου, *Ὁμ. Εἰς τήν ἀγίαν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν*, PG 31, 1465A.

20. Βλ. Ἀγ. Νικοδήμου, *Εορτοδρόμιον*, τόμ. Α', σ. 439–440.

σχετι- κά: «Ἁγία μὲν εἶσαι ἐσὺ καὶ
Κεχαριτωμένη· Πνεῦ- μα δὲ πάλιν Ἅγιον
ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ γιὰ νά σέ αγίαση
περισσότερο, ἐτοιμάζοντας καὶ προκαταρ-
τίζοντας τό θεϊκό ἔργο, πού θά γίνη σέ σένα»²¹.
Ἡ αγιαστική δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος,
ἀφοῦ ἐπεφοίτησε στήν Παρθένο, τήν καθάρισε
καί τήν αγίασε, καί τότε ὁ Λόγος τοῦ Πατρὸς μέ
τρόπο ἀπερίγραπτο καί ἀνέκφραστο
σαρκώθηκε²².

Ὁ Ἀρχάγγελος τήν χαιρετᾷ μέ τό «Χαῖρε»,
διότι προέβλεπε «τήν ἀνώδυνη κυφορία καί
τήν γέννα, πού θά γινόταν χωρίς ὠδίνες»²³. Ἡ Παρ-
θένος ἀφοῦ ἔμαθε τόν τρόπο τῆς
συλλήψεως, συ- γκατατέθηκε νά γίνη μητέρα
τοῦ Θεοῦ, καί τότε «ἐχάση μέ χαράν ἄρρητη καί
ἀμιγῆ γιὰ τά Εὐ- αγγέλια τοῦ παμφιλτάτου Υἱοῦ
της· πρῶτον, δι- ὅτι ἐκ Πνεύματος Ἁγίου
συνέλαβε· τό ὅποῖον εἶ- ναι ὅλον χάρις καί χαρά·
δεύτερον, διότι ἐβάστα- σε τό προαιώνιο ἔμβρυο
στήν κοιλία της χωρίς κανένα κόπο καί βάρος·
τρίτον, διότι ἐγέννησε αὐ- τό χωρίς ὠδίνες

---

21. Ἀγ. Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, Ὁμ. ΙΔ', *Εἰς τόν
Εὐαγγελισμόν*, PG 151, 176.

22. Βλ. Ἀγ. Δαμασκηνοῦ, Λόγ. Α', *Εἰς τήν Κοίμησιν
τῆς Θεοτόκου*, Λόγ. Α', PG 96, 704A.

23. Ἀγ. Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, Ὁμ. ΙΔ', *Εἰς τόν
Εὐαγγελισμόν*, ΕΠΕ 9, σ. 384–386 καί PG 151, 172D.

(πόνους τοκετού) καί, τέταρτον, ἔχαιρε ἡ Παρθένος, διότι ἐστοχάζετο ὅτι ἐγέννησε τέκνο ζωῆς, ὅπου ἔχει νά καταργήσῃ τόν θάνατον... Μέ τήν ἀνέκφραστη, λοιπόν, αὐτήν χαρά τῆς Παρθένου ἀφανίσθηκε ἡ πρώτη ἐκείνη κατάρρα τῆς Εὐας καί καταδίκη τῆς λύπης»²⁴. Χάρη στήν Παρθένο χαίρεται ὅλη ἡ κτίσις· ὄχι μόνο οἱ ἄνθρωποι, ἀλλά καί οἱ ἄνω ἀγγελικές δυνάμεις.

Ἐπρεπε νά εἶναι παρθένος αὐτή πού θά γεννοῦσε τόν ὑπεράγιο Θεό, «διότι δέν ἔπρεπε νά

---

24. Ἀγ. Νικοδήμου, *Ἑορτοδρόμιον*, τόμ. Α', σ. 431–432.

Οί Οἶκοι τῆς Θεοτόκου
(Ι. Καστροφύλακος, Μ. Ὁδηγητρίας).

γεννηθῆ ὁ Λόγος κατὰ τὸν συνήθη φυσικὸ τρόπο, ἀλλὰ ὑπερφυσικά. Ἦταν ἀναγκαῖο τοῦτο, γιὰ

νά μὴ κληρονομήσῃ καὶ Αὐτὸς τὴν μολυσμένη ἀν-θρώπινη φύση, ὅπως διέφθειρε αὐτὴν ἢ παράβα-ση τοῦ πρώτου Ἀδάμ, ἀλλὰ ὡς νέος Ἀδάμ νὰ προσλάβῃ τὴν ὑγιᾶ ἀνθρώπινη φύση, ὅπως ἐξῆλ-θε αὐτὴ ἀπὸ τὰ χεῖρια τοῦ Πλάστου καὶ ὅμοια μὲ αὐτὴν, πού εἶχε καὶ ὁ πρῶτος Ἀδάμ, προτοῦ ἀ-μαρτήσῃ»²⁵. Κατὰ τὸν ἅγιος Γρηγόριο Παλαμᾶ, «ἐάν ὁ Χριστὸς εἶχε συλληφθῆ ἀπὸ σπέρμα δέν θά ἦταν καινὸς ἄνθρωπος, οὔτε ἀναμάρτητος καὶ δέν θά ἦταν Σωτήρας τῶν ἀμαρτωλῶν»²⁶. Προ-σθέτει καὶ ὁ ἅγιος Χρυσόστομος: «Ἐπρεπε ἡ εἴ-σοδος τοῦ Κυρίου τῶν πάντων στὸν κόσμον νὰ εἶναι περισσότερο σεμνὴ ἀπὸ τὴν δική μας, διότι ἦταν βασιλικὴ εἴσοδος»²⁷.

Εἶναι καινὸ καὶ παράδοξο τό θαῦμα τῆς συλ-λήψεως τοῦ Λόγου καὶ ἀσύλληπτο στὸν ἀνθρώ-πινο νοῦ, ἀλλὰ «μηδέν ἐπὶ Θεοῦ λεγέσθω ἀδύνα-τον· ὅπου γάρ Αὐτὸς ἐνεργεῖ, τό

---

25. Τρεμπέλα, *Υπόμνημα εἰς τό κατά Λουκᾶν*, σ. 50.

26. Αγ. Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, Ὁμ. ΙΔ', *Εἰς τὸν Εὐ-αγγελισμόν*, § 5, ΕΠΕ 9, σ. 381.

27. Αγ. Χρυσόστομου, Ὁμ. ΜΘ', *Εἰς τὴν Γένεσιν*, ΕΠΕ 4, σ. 251.

ἀδύνατον ἀρ- γεῖ»²⁸. «Ἐγινε ἡ σύλληψις τῆς Παρθένου ἄσπο- ρος καί ἀνήδονος γιά δύο αἷτια· πρῶτον, ἵνα κα- θαράν καί καινήν ἀναλάβη εἰς τήν ἰδικήν Του ὑ- πόστασιν ὁ τοῦ Θεοῦ Υἱός τήν τοῦ Ἀδάμ φύσιν, καθὼς ἦτον πρό τῆς παραβάσεως· καθότι ἡ ἐμ-παθῆς ἡδονή, δι' ἧς συλλαμβάνονται οἱ ἄνθρω- ποι, ἀποτελέσμα ἐστι τῆς τοῦ Ἀδάμ παραβάσε- ως... Δεύτερον, ἀνωτέρα ἡδονῆς ἦτον ἡ τοῦ Θε- οῦ Λόγου σύλληψις, ἵνα καθὼς ἀσπόρως καί ἀ- νηδόνως συνελήφθη, οὕτω καί ἀφθόρως καί ἀνω- δίνως γεννηθῆ· παρεπόμενα γάρ ταῦτα τά δύο εἶναι μεταξύ των· καί ὅπου ἀκολουθήσῃ ἡδονική σύλληψις, ἐκεῖ ἐπομένως συνακολουθεῖ καί ὀδυνη- ρά γέννησις· ἐκ τοῦ ἐναντίον δέ, ὅπου σύλληψις ἡδονική δέν ἀκολουθεῖ, ἐκεῖ δέν ἀκολουθεῖ καί ὀδυ- νηρά γέννησις»²⁹.

Εἶναι γεγονός ὅτι «μόνο στήν Παρθενομήτο- ρα κατῆλθε καί τό Ἅγιο Πνεῦμα καί ὁ Υἱός, ἀλλ' Αὐτός μέν καθ' ὑπόστασι, αὐτό δέ μόνον κατ' ἐ- νέργεια· γι' αὐτό καί ἐνανθρώπησε μόνον ὁ Υἱός, ἀλλά ὄχι καί τό Πνεῦμα»³⁰. Μέ καινό καί

---

28. Βασιλείου Σελευκείας, Λόγ. *Εἰς τόν Εὐαγγελι- σμόν τῆς Παναγίας Θεοτόκου*, PG 85, 437B.

29. Ἁγ. Νικοδήμου, *Ἑορτοδρόμιον*, τόμ. Α', σ. 389–390.

30. Ἁγ. Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, *Ὁρθοδόξου Θεο- φάνους διάλεξις*, ΕΠΕ 3, σ. 434–435.

παρά-δοξο τρόπο στήν ἀχραντη κοιλία τῆς Παρθένου ἐνώθηκε καθ' ὑπόσταση ἡ θεία μέ τήν ἀνθρωπίνη φύση. «Ἡ δύναμη, λοιπόν, τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ, πού εἶναι ὁ Χριστός, παίρνει μορφή στήν Παρθέ-νο μέ τήν ἐπέλευση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος»³¹. Ὁ-πως στήν δημιουργία τοῦ πρώτου Ἀδάμ ἦταν παροῦσα ἡ Ἁγία Τριάς, ἔτσι καί στήν δημιουργία τοῦ δευτέρου Ἀδάμ – Χριστοῦ παρευρίσκεται ὁ-λόκληρη ἡ Ἁγία Τριάς. Τό Πνεῦμα τό Ἅγιο κα-ταπέμπεται, ἡ Δύναμη (ὁ Υἱός) σαρκοῦται καί ὁ Ὑψιστος συνευδοκεῖ. Ὁ σαρκωθεῖς Θεός «ἔκανε κατά τήν εὐδοκία Του αὐτήν τήν Αειπάρθενη ἀ-νάκτορό Του· καί ἔτσι αὐτή φάνηκε λόγω τῆς ἀ-κρας καθαρότητός της χωρητική τοῦ πληρώμα-τος τῆς Θεότητος σωματικῶς, καί ὄχι μόνο χω-ρητική (πόσο ἐξαισία θαύματα!), ἀλλά καί γεν-νητική καί ποιητική θείας συγγενείας γιά ὄλους τούς ἀνθρώπους πρῖν ἀπό αὐτήν καί μετά ἀπό αὐτήν»³².

Ἐτσι συνετελέσθη τό μυστήριο τῆς σαρκώσε-ως. «Ὁ τρόπος τῆς κενώσεως εἶναι ἄγνωστος, ὁ τρόπος τῆς συλλήψεως

---

31. Ἀγ. Γρηγορίου Νύσσης, Ὁμ. *Εἰς τήν Γέννησιν τοῦ Χριστοῦ*, ΕΠΕ 10, σ. 349.

32. Ἀγ. Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, Λόγ. ΝΓ', *Εἰς τήν Εἴσοδον καί εἰς τόν θεοειδῆ βίον τῆς Θεοτόκου*, ΕΠΕ 11, σ. 267.

ἀνέκφραστος. Ὁ Ἄγγε-λος ὑπηρετεῖ στό θαῦμα, ἡ παρθενική κοιλία δέ- χεται τόν Υἱό, τό Ἅγιο Πνεῦμα καταπέμπεται»³³. Ἡ πάναγνη Παρθένος γίνεται θεοδόχος καί ὕστε- ρα ἀπό λίγο θά γίνῃ Θεοτόκος. Ὁ Υἱός τοῦ Θε- οῦ μέ τήν σύλληψή Του στήν μήτρα τῆς Παρθέ- νου ἔγινε Υἱός τῆς Παρθένου, ὁ ἄσαρκος ἔλαβε σάρκα καί ὁ ἄχρονος ἀπέκτησε χρονική ἀρχή. Ὁ Χριστός φύλαξε παρθένο αὐτήν πού τόν γέννη- σε καί ἀνέδειξε Θεοτόκο τήν ἀπειρανδρη³⁴. Αὐτό τό μέγα μυστήριον τελεσιουργεῖται ἐν σιωπῇ μέσα στήν κοιλία τῆς σιωπηλῆς Παρθένου. Κανείς ἄλ- λος δέν γνώριζε τό μυστήριον τῆς σαρκώσεως. Ἡ κυφοροῦσα Παρθένος δέν φανέρωσε σέ κανέναν, οὔτε στόν μνήστορα Ἰωσήφ ὅτι κυφορεῖ τόν Θεό.

Ἡ Παρθένος κυφορεῖ καί παραμένει παρθέ- νος καί τό κυφορούμενο εἶναι Θεός σαρκωμένος. «Ἐγινε ἔνωση τοῦ Θεοῦ μέ τούς ἀνθρώπους, ἡ θέωση τοῦ (ἀνθρωπίνου) προσλήμματος, ἡ ἀνα- καίνιση τῆς εἰκόνας μας, ἡ ἀλλοίωσή μας πρός τό καλύτερο, ἡ ὕψωση καί

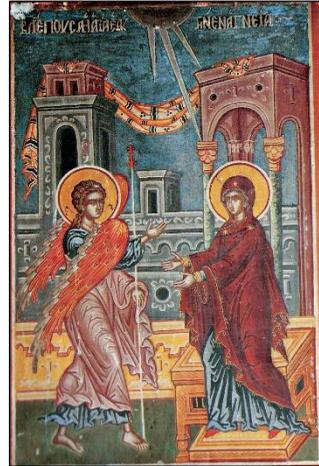
33. Δοξαστικό τῶν Ἀποστίχων τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἤχ. δ'.

34. Βλ. Ἄγ. Σωφρονίου Ἱεροσολύμων, Λόγ. Εἰς τόν Εὐαγγελισμόν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, PG 87Γ', 3265 B.

ή ανάβασή μας στους ούρανοους»³⁵.

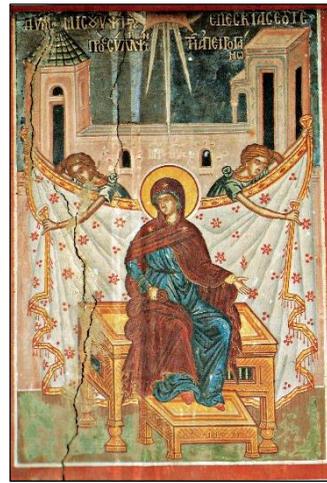
Άγγελος
πρωτοστάτης

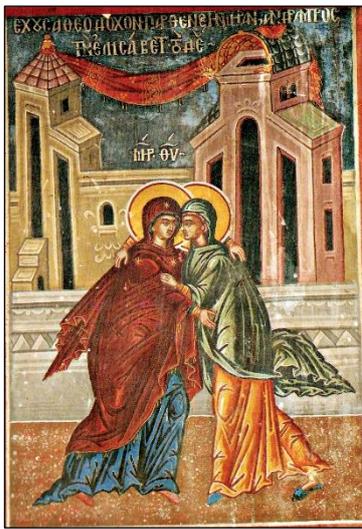
Βλέπουσα ή Αγία

Ο
ΑΚ
ΑΘΙ
ΣΤ
ΟΣ
ΥΜ
ΝΟ
Σ (Ι.
Μ.
Βαρ

λα
άμ
Με
τεώ
ρω
ν)

Ἐξ Ἁγ. Ἀναστάσιου Κορήτης, Λόγιον Ἐπιστολῆς τοῦ Ἐπιφάνειου
σπόν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, PG 97, 885B.

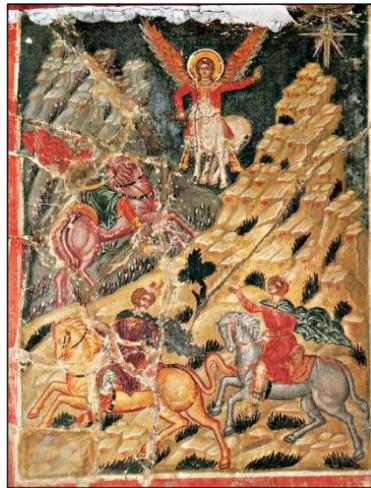
Ἐχουσα θεοδόχον

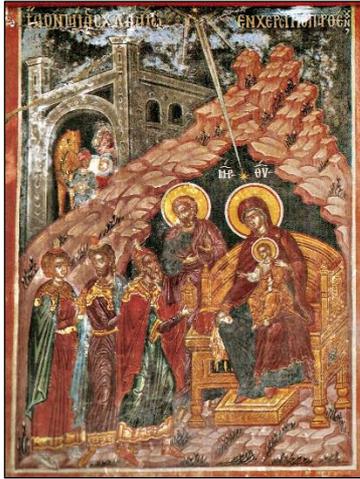
Ζάλην ἔνδοθεν

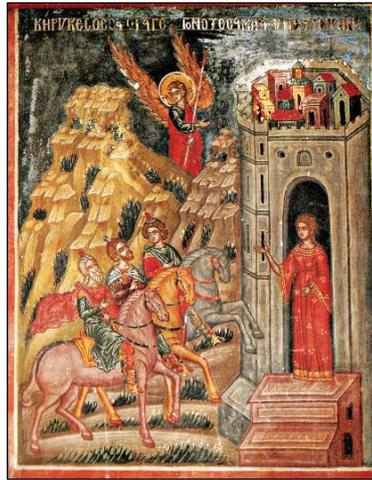
Ἦκουσαν οἱ

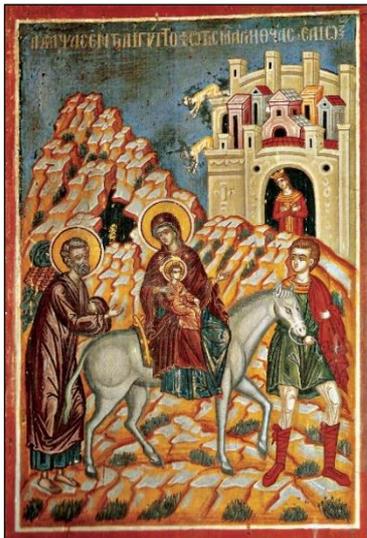
Θεοδρόμον ἀστέρα

Ίδον παίδες

Κήρυκες θεοφόροι

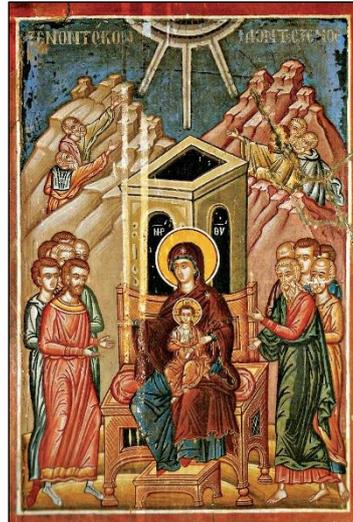
Λάμπας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ

Μέλλοντος Συμεώνος

Νέαν ἔδειξε κτίσιν

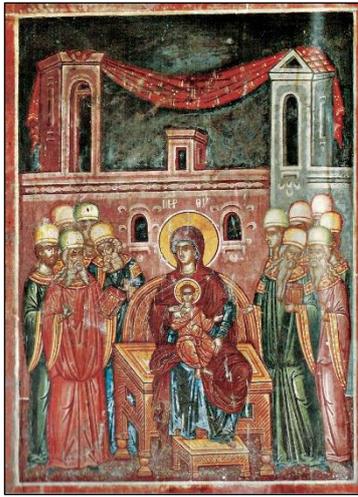
Ἐένον τόκον ἰδόντες

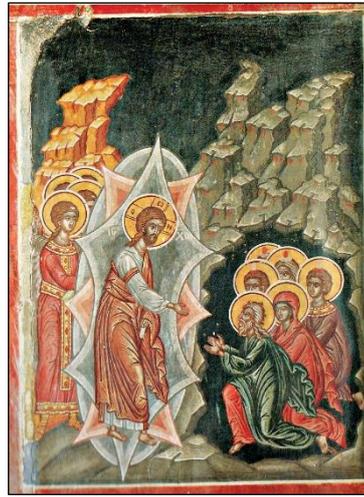
Ὅλος ἦν ἐν τοῖς κάτω

Πᾶσα φύσις Ἀγγέλων

Ῥήτορας πολυφθόγγους

Σῶσαι θέλων τόν κόσμον

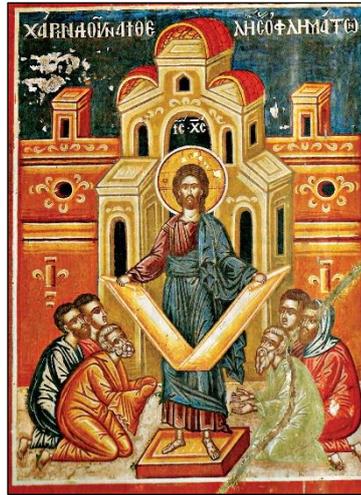
Τείχος εἰ τῶν παρθένων

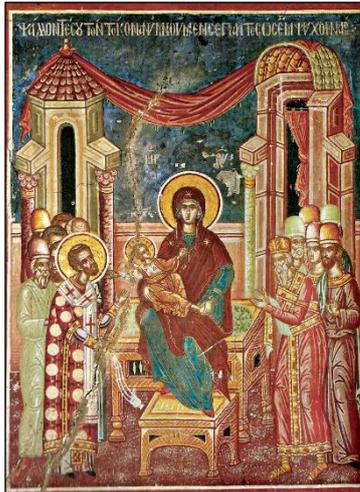
Ὕμνος ἅπας ἠττάται

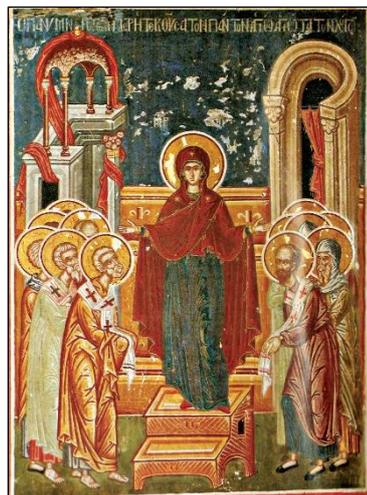
Φωτοδόχον λαμπάδα

Χάριν δούναι θελήσας

Ψάλλοντές σου τόν τόκον

Ω πανύμηντε Μητερ

Απόσπασμα από τό βιβλίον Η ΘΕΟΓΕΝΝΗΤΡΙΑ, Άγιον Όρος σ. 129-150.